

Prijedlog

Na temelju članka 31. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 150/11, 119/14 i 93/16), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ donijela

ZAKLJUČAK

1. Prihvaća se Izvješće o provedbi mjera iz Akcijskog plana za uklanjanje prepreka u ostvarivanju pojedinih prava u području integracije stranaca za razdoblje od 2013. do 2015. godine, u 2015. godini, u tekstu koji je dostavio Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina aktom, klase: 019-05/16-02/01, urbroja: 50450-01/01-16-48, od 20. prosinca 2016. godine.
2. Zadužuje se Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina da o ovom Zaključku izvijesti sva nadležna tijela koja su sudjelovala u provedbi mjera iz Akcijskog plana iz točke 1. ovoga Zaključka.

Klasa:

Urbroj:

Zagreb, _____

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

OBRAZLOŽENJE

Sukladno mjeri 5.3. Migracijske politike Republike Hrvatske za razdoblje od 2013. do 2015. godine Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske bio je zadužen za izradu Akcijskog plana za uklanjanje prepreka u ostvarivanju pojedinih prava u području integracije stranaca (u daljnjem tekstu: Akcijski plan). Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske je u tu svrhu osnovao *Radnu skupinu za operativnu provedbu zadaća Stalnog povjerenstva za provedbu integracije stranaca u hrvatsko društvo* (u daljnjem tekstu: Radna skupina), koju su činili predstavnici/e svih relevantnih resornih tijela, nevladinih i drugih organizacija.

Akcijski plan usvojen je za razdoblje od 2013. do 2015. godine na sjednici Vlade Republike Hrvatske, dana 25. srpnja 2013. godine.

Prilikom definiranja strateških područja i mjera u Akcijskom planu Radna skupina uzela je u obzir zatečeno stanje u području zakonitih migracija u Republici Hrvatskoj, kao i izazove iz prethodnih politika kao što su sprječavanje diskriminirajućih postupaka i ponašanja prema doseljenicima te osiguravanje prava na ravnopravan status u odnosu na državljane Republike Hrvatske u gospodarskom, društvenom i kulturnom životu, s usmjerenjem prema stjecanju državljanstva. Sukladno navedenome, Akcijskim planom utvrđeno je 6 strateških područja:

- Socijalna skrb i zdravstvena zaštita
- Smještaj i stanovanje
- Učenje jezika i obrazovanje
- Zapošljavanje
- Međuresorna suradnja
- Podizanje svijesti o problematici azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom

Također, Akcijski plan usklađen je sa *Zajedničkim osnovnim principima za integracijske politike u Europskoj uniji Vijeća Europske unije* iz 2004. godine.

S obzirom na posebnu ranjivost i specifičnost situacije u kojima se nalaze azilanti i stranci pod supsidijarnom zaštitom, mjere iz ovog Akcijskog plana bile su usmjerene u većoj mjeri na reguliranje položaja i integraciju upravo tih kategorija stranaca.

Predmetno Izvješće podnosi se za razdoblje od 01. siječnja 2015. godine do 31. prosinca 2015. godine, a podnosi ga Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske kao tijelo koje koordinira provedbu integracije stranaca u hrvatsko društvo sukladno Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti (NN 70/15).

U cilju izrade Izvješća, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske prikupio je izvješća tijela koja su nositelji i sunositelji mjera u izvještajnom razdoblju i to: Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku (prije: Ministarstvo socijalne politike i mladih), Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva znanosti i obrazovanja (prije: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta), Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja, Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ministarstva kulture, Ministarstva zdravstva (prije: Ministarstva zdravlja), Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Ministarstva državne imovine (prije: Državnog ureda za upravljanje državnom imovinom), Agencije za odgoj i obrazovanje, Agencije za elektroničke medije, Hrvatskog Crvenog križa, Centra za mirovne studije, a prikupljeno je i očitovanje Ministarstva vanjskih i europskih poslova, Ministarstva financija i Ureda za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske.

Komentari svih tijela usvojeni su i uvršteni u Prijedlog Izvješća.



**VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZA LJUDSKA PRAVA I PRAVA NACIONALNIH MANJINA**

IZVJEŠĆE

o provedbi mjera iz

**Akcijskog plana za uklanjanje prepreka u ostvarivanju pojedinih prava u području integracije
stranaca za razdoblje od 2013. do 2015. godine**

u 2015. godini

Zagreb, prosinac 2016.

UVOD

Akcijski plan za uklanjanje prepreka u ostvarivanju pojedinih prava u području integracije stranaca za razdoblje od 2013. do 2015. godine (u daljnjem tekstu: Akcijski plan) usvojen je na sjednici Vlade Republike Hrvatske dana 25. srpnja 2013. godine te predstavlja rezultat mjere 5.3. Migracijske politike Republike Hrvatske za razdoblje od 2013. do 2015. godine.

Akcijski plan izradila je *Radna skupina za operativnu provedbu zadaća Stalnog povjerenstva za provedbu integracije stranaca u hrvatsko društvo*, u koju su bili uključeni predstavnici¹ Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva zdravstva, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, Ministarstva vanjskih i europskih poslova, Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja, Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Ministarstva znanosti i obrazovanja, Agencije za odgoj i obrazovanje, Agencije za elektroničke medije, Ministarstva kulture, Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Središnjeg državnoga ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Ministarstva državne imovine, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Hrvatskog Crvenog križa, Centra za mirovne studije, Instituta za migracije i narodnosti te Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske, koji je koordinirao radom Radne skupine.

S obzirom na posebnu ranjivost i specifičnost situacije u kojima se nalaze azilanti i stranci pod supsidijarnom zaštitom, mjere iz ovog Akcijskog plana usmjerene su u većoj mjeri na reguliranje položaja i integraciju upravo tih kategorija stranaca.

Izješće o provedbi mjera iz Akcijskog plana podnosi Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske kao tijelo koje koordinira provedbu integracije stranaca u hrvatsko društvo sukladno Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti (NN 70/15).

U cilju izrade Izješća o provedbi mjera iz Akcijskog plana u 2015. godini Ured je prikupio izvješća gore naznačenih nositelja i sunositelja mjera.

Izješće se podnosi za razdoblje od 1. siječnja 2015. godine do 31. prosinca 2015. godine za mjere koje su se provodile u 6 strateških područja:

- Socijalna skrb i zdravstvena zaštita
- Smještaj i stanovanje
- Učenje jezika i obrazovanje
- Zapošljavanje
- Međuresorna suradnja
- Podizanje svijesti o problematici azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom.

¹Riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu odnose se na jednak način na muški i ženski rod - članak 43. Zakona o ravnopravnosti spolova (NN 82/08)

SOCIJALNA SKRB I ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Ostvarivanje prava iz sustava socijalne skrbi

Mjera 2. Osigurati radionice odnosno predavanja u Prihvatilištu za tražitelje azila koja će novim članovima društva, tražiteljima azila, objasniti u kakvom se kulturnom miljeu nalaze

Nositelj: Ministarstvo unutarnjih poslova

Sunositelji: Hrvatski Crveni križ, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva: sredstva državnog proračuna na stavkama nadležnog ministarstva u okviru redovne djelatnosti

Mjera je provedena - obrazloženje Ministarstva unutarnjih poslova i Hrvatskog Crvenog križa:

U sklopu programa psihosocijalne podrške, djelatnici Hrvatskog Crvenog križa (u daljnjem tekstu: HCK) u veljači 2015. godine uključili su pet tražitelja azila i jednu osobu pod međunarodnom zaštitom u Republici Hrvatskoj u SOKAZ (Udrugu stolnotenisača Grada Zagreba). S obzirom da tražitelji azila svakodnevno igraju stolni tenis u Prihvatilištu, a i zbog činjenice što se Udruga stolnotenisača Grada Zagreba sastoji od 20 liga te broji oko 3000 igrača, djelatnici HCK-a pokušali su kroz sportsko natjecanje i prijateljsko druženje upoznati tražitelje azila sa ostalim natjecateljima, mahom građanima Grada Zagreba, te i na taj način pridonijeti uspješnoj integraciji tražitelja azila i osoba pod međunarodnom zaštitom u hrvatsko društvo. Tijekom proljetnog dijela prvenstva ekipa Prihvatilišta pod nazivom „Africa Stars“ odigrala je 13 mečeva, stekla mnoge simpatizere te ostvarila vrlo dobre rezultate.

Aktivnost	Trajanje aktivnosti	Broj tražitelja azila
Nogomet	dva puta tjedno- 2h	20-30 tražitelja azila
Stolni tenis	dva puta tjedno- 4h	6 tražitelja azila

Edukacije i predavanja

Edukativne aktivnosti su se provodile svakodnevno u svrhu poticanja higijenskih navika, zdravstvenog prosvjećivanja, međureligijske tolerancije te prevencije nasilja i trgovanja ljudima kroz neformalne grupne i individualne razgovore s tražiteljima azila. Također provodile su se kroz kreativne radionice, igraonice za djecu, tečaja hrvatskog, engleskog i francuskog jezika, knjižnicu, sportske aktivnosti (teretana, stolni tenis, stolni nogomet, pikado), radionicu joge, radionicu izrade namještaja od drvenih paleta, vrtlarske radionice (sadnja cvijeća, priprema tla za sadnju vrta i sadnja vrta). Redovitim obilježavanjem blagdana i praznika (Uskrs, Božić, Bajram, Valentinovo, maškare) se također upoznaju različite kulture i običaji. Jednom tjedno su se održavale tematske radionice na temu zdravlja, higijene, poroda, trudnoće i slično.

U prostorijama Integracijske kuće Hrvatskog Crvenog križa studenti Medicinskog fakulteta u Zagrebu održali su predavanje o prevenciji spolno prenosivih bolesti i HIV/AIDS-a. Na predavanju je sudjelovalo 15 tražitelja azila i 5 osoba pod međunarodnom zaštitom u Republici Hrvatskoj. Djelatnici Prihvatilišta HCK-a sudjelovali su na radionici “Participatory Assessment” koju je organizirao UNHCR. Radionica je održana u svrhu što bolje pripreme za buduće procjene potreba osoba pod međunarodnom zaštitom i tražitelja azila, te su na njoj sudjelovali svi provedbeni partneri UNHCR-a, koji će i sami sudjelovati u budućim procjenama. Također u Prihvatilištu za tražitelje azila u Kutini je

održana edukacija pod nazivom „Umijeće upravljanja stresom“. Edukaciju i radionice je vodila stalna suradnica HCK-a Mirna Bijelić, diplomirani psiholog, a edukaciji su prisustvovali djelatnici MUP-a i HCK-a zaposleni u Prihvatilištima za tražitelje azila u Kutini i Zagrebu.

Mjera 3. Organizirati tematske i edukativne radionice te savjetovanja o njihovim pravima posebno u prvim mjesecima integracije osoba pod međunarodnom zaštitom (azilanti i osobe pod supsidijarnom zaštitom) u Republici Hrvatskoj

Nositelj: Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku

Sunositelji: Hrvatski Crveni križ, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva: sredstva državnog proračuna na stavkama nadležnog ministarstava u okviru redovne djelatnosti

Mjera je provedena – obrazloženje Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku:

Osobe kojima je odobrena međunarodna zaštita nisu homogena skupina te često nisu niti nastanjeni u većim grupama unutar istog područja pa se individualni pristup pokazuje kao najučinkovitiji. Pri centrima za socijalnu skrb imenovane su stručne osobe za rad na integraciji stranaca te iste redovito u neposrednom kontaktu upoznaju spomenute osobe o njihovim pravima u sustavu socijalne skrbi.

Obrazloženje Ministarstva unutarnjih poslova:

U Ministarstvu unutarnjih poslova zaposlene su dvije djelatnice na poslovima integracije koje kontinuirano upoznaju osobe s odobrenom međunarodnom zaštitom o pravima i obvezama koje imaju u Republici Hrvatskoj te im pomažu u ostvarivanju tih prava. Odmah nakon što im je odobrena zaštita službenice za integraciju uručuju im Priručnik o integraciji, u kojem su opisana sva prava i obaveze, te dogovaraju daljnje korake u postupku integracije. Donošenjem novog Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti („Narodne novine“ 70/15) koji je stupio na snagu 2.7.2015. propisano je da će se u okviru pomoći pri uključivanju u društvo izrađivati plan integracije za azilanta ili stranca pod supsidijarnom zaštitom s obzirom na njegove individualne potrebe, znanja, sposobnosti i vještine te će se vršiti nadzor nad izvršenjem navedenog plana u cilju poboljšanja integracije posebno u prvim mjesecima tog procesa. Također je propisano i trajanje prava na pomoć pri uključivanju u društvo, a to na najduže tri godine od uručjenja odluke.

Obrazloženje Hrvatskog Crvenog križa:

Program podrške pri integraciji osoba pod međunarodnom zaštitom u Republici Hrvatskoj provode djelatnici i volonteri Hrvatskog Crvenog križa (u daljnjem tekstu: HCK) koji su educirani za rad s ranjivim skupinama. Volonteri su podijeljeni u nekoliko skupina te djeluju i pružaju usluge korisnicima kroz psihosocijalnu podršku, edukacije, informacije, savjete i pomoć kod ostvarivanja prava, te pomažu azilantima u svakodnevnom životu i snalaženju u novoj sredini. U procesu rješavanja njihovih prava, djelatnici HCK u suradnji sa djelatnicima nadležnog centra za socijalnu skrb, pružali su informacije azilantima i strancima pod supsidijarnom zaštitom o njihovim pravima i obavezama.

Prilikom preseljenja iz Prihvatišta za tražitelje azila na privatni smještaj, HCK pomaže u logističkom smislu te osigurava prvi paket osnovnih prehrambenih namirnica i higijenskim potrepštinama za narednih mjesec dana dok se osobi kroz sustav ne osiguraju zajamčena novčana sredstva. Isto tako HCK pomaže azilantima u opremanju stana sitnim kućanskim artiklima (tanjuri, pribor za jelo, čaše, posude za kuhanje itd. ako stan ne raspolaže tim stvarima). Azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom preseljenjem dobiva potrebne praktične informacije koje mu omogućavaju lakše snalaženje u prvim danima samostalnog života i integracijskog procesa.

U prostorijama HCK-a na Dubravkinom trgu otvoren je prostor namijenjen azilantima i osobama pod supsidijarnom zaštitom. Azilanti mogu svakodnevno doći u Integracijsku kuću te dobiti informaciju i pomoć od djelatnice za integraciju, te sudjelovati u različitim socijalnim i edukativnim aktivnostima koje vode volonteri, uključujući i same azilante.

Aktivnosti provedene tijekom izvještajnog razdoblja su slijedeće:

U program podrške pri integraciji u 2015. godini uključeno je 90 osoba pod međunarodnom zaštitom. Žene i muškarci samci, te obitelji s djecom kojima se pružala psihosocijalna podrška kroz individualna savjetovanja i pomoć kod ostvarivanja socijalnih i drugih prava te su sudjelovali na edukativnim radionicama i neobaveznim druženjima s lokalnim stanovništvom u smislu širenja socijalne mreže. Također u radu se primjenjuje individualni pristup sukladno specifičnim potrebama i kapacitetima pojedinca i obitelji.

Provedene edukacije i radionice:

Tečaj hrvatskoga jezika dva puta tjedno u manjim grupama do četiri osobe, te individualan rad s korisnicima.

Pomoć u učenju za azilantsku djecu (ova se aktivnost provodi ovisno o zainteresiranosti korisnika).

U suradnji sa drugim organizacijama civilnog društva, a na temelju procjene potreba i interesa, pojedini azilanti bili su uključeni u projekte drugih organizacija civilnog društva (uključivanje žena u projekt Pučkog Učilišta za žene migrantice – podrška pri zapošljavanju - 5 žena; projekt GTF- Inicijativa za održivi rast - 8 muškaraca; projekt RTC- rehabilitacijski centar za stres i traumu - 11 osoba). Kroz zajednički rad unaprijeđena je suradnja sa organizacijama i ustanovama na području integracije osoba pod međunarodnom zaštitom.

Nadalje održane su dvije radionice na temu: *Upoznavanja hrvatske kulture, običaja i poticanja na uključivanje u život lokalne zajednice.*

HCK provodi projekt *Socijalnog uključivanja osoba pod međunarodnom zaštitom kroz stručno osposobljavanje* u koji je uključeno 30 osoba. Projekt uključuje razvoj inovativnih socijalnih usluga i pristupu stručnom osposobljavanju za osobe pod međunarodnom zaštitom u Republici Hrvatskoj, čime se doprinosi razvoju kompetencija i kvalifikacija prilagođenih tržištu rada. Usluge koje HCK razvija su: osposobljeni volonteri za podršku u pristupanju stručnom osposobljavanju azilanata, asistencija kod pronalaženja zaposlenja, unaprjeđenje socijalnog partnerstva, pravno savjetovanje i unaprjeđenje prenošenja znanja kroz mobilnu aplikaciju za osobe pod međunarodnom zaštitom. Pravno savjetovanje predviđeno je redovito, jednom mjesečno za vrijeme trajanja projekta. Odaziv korisnika na edukacije i pravno savjetovanje bio je izuzetno pozitivan. Financijski uvjeti dozvolili financiranje tečajeva stručnog osposobljavanja za 10 osoba, dok su još 3 osobe iskazale interes za usavršavanjem, te su stavljene na listu čekanja.

Ostvarivanje prava iz sustava zdravstvene zaštite

Mjera 1. Pružanje informacija o korištenju zdravstvene zaštite prema Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj

Nositelj: Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva: sredstva osigurana na stavkama nadležnog zavoda u okviru redovne djelatnosti

Mjera je provedena – obrazloženje Ministarstva zdravstva i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje:

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod) u cjelini, kao i sve njegove ustrojstvene jedinice pružaju informacije o načinu stjecanja prava u obveznom zdravstvenom osiguranju Republike Hrvatske te o načinu korištenja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja svim zainteresiranim subjektima, neovisno da li se radi o domaćim državljanima ili strancima. Svaka zainteresirana osoba informaciju može dobiti na način da osobno dođe u ustrojstvenu jedinicu Zavoda, telefonskim putem na brojeve telefona kako Direkcije Zavoda, tako i svake ustrojstvene jedinice Zavoda te elektronskim putem preko web stranice Zavoda, na kojoj uz objavljene informacije, upute o načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja, novosti i slično. Postoji mogućnost postavljanja konkretnog pitanja o načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja. Također, Zavod kontinuirano izdaje naputke o postupanju te daje upute o načinu ostvarivanja prava osiguranih osoba Zavoda na zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja te ostale relevantne informacije ugovornim subjektima Zavoda, odnosno zdravstvenim ustanovama te privatnim zdravstvenim radnicima s kojima je sklopljen ugovor o provođenju zdravstvene zaštite.

Nadalje, ostvarivanje prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja, pa tako i u dijelu na koji se odnosi Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj, kontinuirano se prati putem financijskih i medicinskih izvješća te elektronski kroz sustav u kojem se objedinjuju podaci o provedenoj zdravstvenoj zaštiti te o nastalim troškovima. Također, prema članku 33. predmetnog Zakona, Zavod kao Nacionalna kontaktna točka pruža informacije osiguranim osobama iz drugih država članica o korištenju zdravstvene zaštite kod ugovornih subjekata Zavoda, kao i kod privatnih provoditelja zdravstvene zaštite koji nisu u ugovornom odnosu sa Zavodom.

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, putem svojih ustrojstvenih jedinica (Direkcije, regionalnih ureda, područnih službi i pripadajućih ispostava) kontinuirano pruža sve potrebne informacije o uvjetima i načinu stjecanja statusa u obveznom zdravstvenom osiguranju Republike Hrvatske te o načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja svim zainteresiranim subjektima, neovisno radi li se o domaćim državljanima ili strancima.

Pritom, svaka osoba, domaći državljanin i stranac, informaciju može dobiti na više načina, bilo osobnim dolaskom u ustrojstvene jedinice Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje; telefonskim putem; postavljanjem upita poštom, na koji se promptno odgovara u pisanom obliku dopisom koji se šalje na naznačenu adresu. Nadalje, relevantne informacije mogu se dobiti i elektronskim putem preko web stranice Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, na kojoj uz mnoštvo objavljenih informacija o načinu i uvjetima za ostvarivanje prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja, novosti, najčešće postavljenih pitanja, obavijesti o eventualnim izmjenama u postupanju i sl., postoji i mogućnost postavljanja konkretnog pitanja, na koje se zasebni, konkretni odgovor i eventualna uputa za postupanje daje u obliku elektronske pošte, slanjem na mail adresu pošiljatelja. Također, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje je sukladno odredbama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju („Narodne novine“, broj 80/13. i 137/13.) i Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, broj 80/13.) Nacionalna kontaktna točka za pružanje informacija o pravima osiguranih osoba na

zdravstvenu zaštitu u drugoj državi članici u skladu s propisima Europske unije, odnosno o svim bitnim aspektima prekogranične zdravstvene zaštite te za pružanje informacija osiguranim osobama iz drugih država članica Europske unije o korištenju zdravstvene zaštite kod ugovornih subjekata Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, kao i kod privatnih provoditelja zdravstvene zaštite koji nisu u govornom odnosu sa Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje.

Kako bi se osiguranim osobama Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, domaćim državljanima i strancima, kao i osiguranim osobama iz drugih država članica Europske unije, ali i osobama iz trećih država omogućilo da u praksi ostvare svoja prava na prekograničnu zdravstvenu zaštitu, odnosno zdravstvenu zaštitu u zdravstvenim ustanovama, odnosno kod privatnih zdravstvenih radnika u Republici Hrvatskoj, Nacionalna kontaktna točka daje podatke za kontakt s nacionalnim kontaktnim točkama u drugim državama članicama Europske unije, daje informacije o pružateljima zdravstvene zaštite u Republici Hrvatskoj, pruža odgovarajuće dostupne informacije o standardima i smjernicama o kvaliteti i sigurnosti liječenja u Republici Hrvatskoj, pruža informacije o mogućnostima koje postoje za osobe s invaliditetom za pristup bolnicama, pruža informacije o pravima pacijenata, postupcima podnošenja pritužbi i mehanizmima za traženje pravne zaštite, kao i pravnim i administrativnim mogućnostima koje su na raspolaganju za rješavanje sporova, uključujući i one u slučaju štete proizašle iz korištene prekogranične zdravstvene zaštite, pruža osnovne informacije o nadoknadi troškova prekogranične zdravstvene zaštite i ostalo.

Mjera 2. Utvrđivanje opsega prava na zdravstvenu zaštitu za tražitelja azila koji su bili izloženi mučenju, silovanju ili drugim teškim oblicima nasilja kao i za tražitelje azila sa specifičnim zdravstvenim potrebama

Nositelj: Ministarstvo zdravstva

Rok: prosinac 2013. godine

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva državnog proračuna

Mjera je provedena – obrazloženje Ministarstva zdravstva:

Ministarstvo zdravstva je u 2015. godini osiguralo pružanje usluga hitne medicinske pomoći na razini primarne zdravstvene zaštite za tražitelje azila, strance pod privremenom zaštitom i strance koji nezakonito borave u Republici Hrvatskoj, i to u Prihvatilištu za tražitelje azila na lokacijama Zagreb - hotel Porin i Kutini te Prihvatnom centru za strance u Ježevu, tako da jedan liječnički tim svakodnevno pruža zdravstvenu zaštitu u navedenim Prihvatilištima i Prihvatnom centru. Usluge dentalne medicine i složeniji oblici hitne zdravstvene zaštite pruženi su u Kliničkoj bolnici Dubrava i Općoj bolnici „dr. Ivo Pedišić“, Sisak.

Kako su prema podacima Ministarstva unutarnjih poslova, ranjive skupine smještene u Prihvatilištu za tražitelje azila u Kutini, Ministarstvo zdravstva u 2015. godini sklopilo je ugovor s zdravstvenom ustanovom u Popovači - Nuropsihijatrijskoj bolnici „Dr. Ivan Barbot“ za pružanje posebne psihosocijalne podrške ranjivim skupinama na način da liječnik psihijatar četiri puta mjesečno pruža zdravstvenu zaštitu u Prihvatilištu za tražitelje azila u Kutini. Navedena zdravstvena zaštita u 2015. godini pružena je i u zdravstvenim ustanovama Klinici za psihijatriju Vrapče te Psihijatrijskoj bolnici „Sveti Ivan“. Zdravstvena zaštita djeci pružena je u Kliničkoj bolnici za dječje bolesti Zagreb i Općoj bolnici „Dr. Ivo Pedišić“, Sisak.

Od rujna 2015. godine do kraja godine u Republici Hrvatskoj je svakodnevno boravilo više tisuća migranata kojima je zdravstvena zaštita pružena na svim razinama (hitna medicinska pomoć, primarna zdravstvena zaštita te bolničko liječenje u najbližim bolnicama gravitacijskog područja migranata), a posebnom pažnjom na ranjive skupine migranata (trudnice, malu djecu...).

Slijedom svega navedenoga, ostvarili su se i uvjeti za **Mjeru 5.** Akcijskog plana: Osigurati zdravstvenu zaštitu kulturološki osjetljivu (psihosocijalnu i savjetodavnu pomoć), posebice žrtvama nasilja i torture te onim osobama koje su preživjele traumu te uvjeti za **Mjeru 6.** Osmisliti sustav adekvatne zdravstvene zaštite, psihološke pomoći i psihosocijalne skrbi za posebno ranjive skupine stranaca koji će provoditi širi tim stručnjaka specijalista.

Mjera 3. Informiranje zdravstvenih radnika o okvirima prava iz Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj

Nositelj: Ministarstvo zdravstva, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva: sredstva državnog proračuna na stavkama nadležnog ministarstva i zavoda u okviru redovne djelatnosti

Mjera je provedena – obrazloženje Ministarstva zdravstva i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje:

Ministarstvo zdravstva i Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod) kontinuirano izdaju napatke o postupanju te daju upute o načinu ostvarivanja prava osiguranih osoba Zavoda na zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja te načinu ostvarivanja prava stranaca na zdravstvenu zaštitu u Republici Hrvatskoj kao i ostale relevantne informacije ugovornim subjektima Zavoda, odnosno zdravstvenim ustanovama te privatnim zdravstvenim radnicima s kojima je sklopljen ugovor o provođenju zdravstvene zaštite.

Mjera 4. Praćenje provedbe ostvarivanja prava propisanih Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj

Nositelj: Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva: sredstva državnog proračuna na stavkama nadležnog zavoda u okviru redovne djelatnosti

Mjera je provedena – obrazloženje Ministarstva zdravstva i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje:

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod) u cjelini, kao i sve njegove ustrojstvene jedinice pružaju informacije o načinu stjecanja u obveznom zdravstvenom osiguranju Republike Hrvatske te o načinu korištenja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja svim zainteresiranim subjektima, neovisno da li se radi o domaćim državljanima ili strancima. Ostvarivanje prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja, pa tako i u dijelu na koji se odnosi Zakon o zdravstvenom obveznom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj, kontinuirano se prati putem financijskih i medicinskih izvješća te elektronski kroz sustav u kojem se objedinjuju podaci o provedenoj zdravstvenoj zaštiti te o tim nastalim troškovima.

Mjera 5. Osigurati zdravstvenu zaštitu kulturološki osjetljivu (psihosocijalnu i savjetodavnu pomoć) posebice žrtvama nasilja i torture te onim osobama koje su preživjele traumu

Nositelj: Ministarstvo zdravstva

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva: sredstva državnog proračuna na stavkama nadležnog ministarstva u okviru redovne djelatnosti

Mjera je provedena – obrazloženje Ministarstva zdravstva:

Vidjeti obrazloženje pod Mjerom 2.

Mjera 6. Osmisliti sustav adekvatne zdravstvene zaštite, psihološke pomoći i psihosocijalne skrbi za posebno ranjive skupine stranaca koji će provoditi širi tim stručnjaka specijalista

Nositelj: Ministarstvo zdravstva

Rok: lipanj 2014. godine

Utrošena sredstva: sredstva državnog proračuna na stavkama nadležnog ministarstva u okviru redovne djelatnosti

Mjera je provedena – obrazloženje Ministarstva zdravstva:

Vidi obrazloženje pod Mjerom 2.

Mjera 7. Osigurati strancima pristup zdravstvenim institucijama (razumijevanje djelokruga njihovog rada; prevladavanje jezičnih barijera; interkulturalne vještine zaposlenih)

Nositelj: Ministarstvo zdravstva

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva: sredstva državnog proračuna na stavkama nadležnog ministarstva u okviru redovne djelatnosti

Mjera je provedena – obrazloženje Ministarstva zdravstva:

Navedena mjera provodi se sukladno pozitivnim propisima Republike Hrvatske koji reguliraju područje rada liječnika kao i etički kodeks zdravstvene struke, bez obzira na jezične i kulturološke barijere.

SMJEŠTAJ I STANOVANJE

Mjera 1. Suradnja Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku s Ministarstvom državne imovine (prije: Državni ured za upravljanje državnom imovinom) u svrhu daljnjeg osiguranja smještajnih kapaciteta za smještaj azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom sukladno potrebama te daljnje aktivnosti vezane za opremanje i adaptaciju stanova

Nositelj: Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku

Sunositelj: Ministarstvo državne imovine

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku: financijska sredstva osigurana su na razdjelu 102, glava 05 program 4003 Ministarstvo socijalne politike i mladih, aktivnost K 618350 u iznosu od ukupno 474.402,25 kn

Utrošena sredstva Ministarstva državne imovine: sredstva državnog proračuna na stavkama nadležnog ministarstva u okviru redovne djelatnosti

Mjera je djelomično provedena – obrazloženje Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku:

Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku trenutno raspolaže s 9 stanova dobivenih na korištenje od Ministarstva državne imovine. Tijekom 2015. godine Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku nije preuzimalo nove stanove od Ministarstva državne imovine iz razloga o kojima su izvještavali i u 2014. godini. Tijekom 2015. godine adaptirala su se odnosno opremala 4 ranije preuzeta stana.

Također, ističu kako je tijekom izrade dijela Operativnog plana za provedbu Odluke Vlade Republike Hrvatske o premještanju i preseljenju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva koje ispunjavaju uvjete za odobrenje međunarodne zaštite (NN 78/15) Ministarstvo socijalne politike i mladih kao tijelo nadležno za smještaj osoba pod međunarodnom zaštitom komuniciralo sa Središnjim državnim uredom za upravljanje državnom imovinom - DUUDI (sada: Ministarstvo državne imovine) u svrhu dobivanja uvida u registar dostupnih stambenih jedinica u vlasništvu Republike Hrvatske. Budući da se s ciljem donošenja Operativnog plana tijekom 2015. godine predložilo da se u stambeno zbrinjavanje osoba pod međunarodnom zaštitom uključi i Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje isti je uvidom u ponuđeni popis nekretnina od DUUDI-a (sada: Ministarstvo državne imovine) utvrdio kako je velika većina raspoloživih nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske ponuđenih u svrhu smještaja osoba pod međunarodnom zaštitom potpuno neuvjetna za korištenje te bi adaptacija i opremanje istih iziskivalo vrlo visoke materijalne troškove za koje je potrebno osigurati i dodatna sredstva.

Obrazloženje Ministarstva državne imovine:

Ministarstvo državne imovine naveden je kao sunositelj gore navedene mjere, te provođenje mjere ovisi o specificiranim zahtjevima koje dostave nadležna tijela državne uprave. U 2015. godini DUUDI (sada: Ministarstvo državne imovine) je u suradnji sa Središnjim državnim uredom za obnovu i stambeno zbrinjavanje te uredima državne uprave proveo očevid na 66 stanova (od toga 43 stana u Zagrebu, 16 stanova u Osijeku, 3 stana u Karlovcu, 1 stan u Kutini, 2 stana u Popovači, 1 stan u Lepoglavi. Od svih stanova jedini odmah useljivi bila su 2 stana u Zagrebu, na adresama Laščinski borovac 5 i Palmotićeve 187), vezano za Odluku o premještanju i preseljenju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva koje ispunjavaju uvjete za odobrenje međunarodne pravne zaštite. Međutim, vezano za provedbu navedene odluke tek treba biti donesen operativni plan što još nije učinjeno.

Mjera 2. Osigurati adekvatan smještaj u što kraćem roku, a najkasnije u roku od 6 mjeseci od dobivanja statusa za maloljetne osobe bez pratnje te maloljetne osobe bez pratnje pod međunarodnom zaštitom na način da se iste smještavaju u domove iz sustava socijalne skrbi ili drugi odgovarajući alternativni smještaj

Nositelji: Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva: sredstva državnog proračuna na stavkama nadležnog ministarstva u okviru redovne djelatnosti

Mjera je provedena – obrazloženje Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku:

U Republici Hrvatskoj u 2015. godini ukupno je na prijemu bilo **23** maloljetne osobe bez pratnje u domovima iz sustava socijalne skrbi i to u:

- Domu za odgoj djece i mladeži Osijek - 5,
- Domu za odgoj djece i mladeži Rijeka - 2,
- Domu za odgoj djece i mladeži Split - 1,
- Domu za odgoj djece i mladeži Zagreb - 8
- Domu za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi Maslina, Dubrovnik - 4,
- Dječjem domu sv. Ana Vinkovci - 3.

UČENJE JEZIKA I OBRAZOVANJE

Mjera 1. Osigurati izradu materijala o osnovnim informacijama o sustavu odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj

Nositelj: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Rok: 2013. godina

Utrošena sredstva: sredstva državnog proračuna na stavkama nadležnog ministarstva u okviru redovne djelatnosti

Mjera je provedena - obrazloženje Ministarstva znanosti i obrazovanja:

Ministarstvo znanosti i obrazovanja objavilo je u svibnju 2015. godine brošuru u kojoj se mogu pronaći najvažnije informacije o elementima i kriterijima za upis, načinima i postupcima prijave u sustav različitih kategorija kandidata, primjeri bodovanja za različite obrazovne programe te Kalendar u koji su upisani svi datumi i rokovi vezani uz prijavu i upis programa obrazovanja.

Od 2013. godine objavljuje se aktualizirana brošura za svaku školsku godinu, koja je dostupna i na mrežnim stranicama Ministarstva.

Mjera 2. Koordinirati uključivanje tražitelja azila, azilanata, stranaca pod supsidijarnom zaštitom, povratnika i stranaca u odgojno – obrazovne ustanove zbog učenja hrvatskog jezika

Nositelj: uredi državne uprave u županijama, pučka otvorena učilišta, osnovne škole i druge ustanove koje imaju odobrenje za izvođenje programa osnovnog obrazovanja odraslih

Sunositelj: Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ministarstvo unutarnjih poslova i Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Hrvatski zavod za zapošljavanje

Rok: 2014. godina

Utrošena sredstva: sredstva državnog proračuna na stavkama nadležnog ministarstva u okviru redovne djelatnosti. Ministarstvo znanosti i obrazovanja utrošilo je u 2015. godini za provedbu mjere 136.929,30 kuna. Izvodi se u okviru redovne djelatnosti te je nemoguće izračunati poseban iznos.

Mjera je djelomično provedena - obrazloženje Ministarstva znanosti i obrazovanja:

Ministarstvo znanosti i obrazovanja uz pomoć Ministarstva unutarnjih poslova sustavno radi na uključivanju ranjivih skupina stranaca u osnovnoškolski i srednjoškolski sustav te u Program učenja hrvatskoga jezika, povijesti i kulture za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom radi uključivanja u hrvatsko društvo.

Provođenje tečaja učenja hrvatskoga jezika podliježe Zakonu o javnoj nabavi (Narodne novine, broj 90/2011., 83/2013., 143/2013. i 13/2014. – Odluka USRH) pa je Ministarstvo znanosti, obrazovanja u 2015. godini bilo dužno izvršiti pripremu i provedbu postupka javne nabave koja se provodi u skladu s Planom nabave Ministarstva znanosti i obrazovanja. Rok za dostavu ponuda za uslugu provedbe Programa učenja hrvatskoga jezika, povijesti i kulture za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom radi uključivanja u hrvatsko društvo istekao je 15. travnja 2015. godine. Nakon

provedenoga odabira najpovoljnijih ponuda izabrano je pet ustanova koje zadovoljavaju prostorne i kadrovske uvjete za provedbu Programa učenja hrvatskoga jezika, povijesti i kulture za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom radi uključivanja u hrvatsko društvo. Odabrane su sljedeće institucije: Svijet jezika – ustanova za obrazovanje odraslih u Zagrebu; Pučko otvoreno učilište Velika Gorica; Pučko otvoreno učilište Kutina; Pučko otvoreno učilište Poreč i Industrijsko-obrtnička škola Pula. Zbog potrebe održavanja Programa učenja hrvatskoga jezika, povijesti i kulture za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom radi uključivanja u hrvatsko društvo u Splitu, naknadno je u studenome 2015. godine odabrana i Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju u Splitu. Nakon sklapanja ugovora s odabranim ponuditeljima provedba Programa učenja hrvatskoga jezika, povijesti i kulture za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom radi uključivanja u hrvatsko društvo je počela i uspješno se provodi. Odabrane ustanove dostavljaju mjesečna izvješća iz kojih je vidljivo kako polaznici usvajaju komunikacijske ciljeve kao što su: pisanje, čitanje i prepoznavanje riječi, tvorba rečenica, čitanje i prepričavanje kraćeg teksta, usvajanje pozdravnih fraza, upoznavanje, osobni podaci, komunikacija u problematičnim situacijama, hitne intervencije i brojevi, hitne intervencije u stanu, nezgode i pomoć na ulici, osnovni izrazi kod liječnika, mjesto stanovanja, nezgode u stanu, zanimanja i nacionalnosti, prehrambene navike, hrana (voće i povrće), obitelj i prijatelji, izražavanje sućuti, prognoza vremena, kućni ljubimci i ostale životinje. U 2015. godini Program učenja hrvatskoga jezika povijesti i kulture pohađalo je oko 40 osoba. Usporedbom dostupnih popisa osoba koje su ostvarile pravo na učenje hrvatskoga jezika, a koje dostavlja Ministarstvo unutarnjih poslova i mjesečnih izvještaja ustanova koje provode Program učenja hrvatskoga jezika, povijesti i kulture za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom radi uključivanja u hrvatsko društvo razvidno je kako postoje određena odstupanja u broju polaznika. Razlozi odstupanja u broju polaznika su sljedeći: promjena mjesta boravka u odnosu na mjesto održavanja tečaja hrvatskoga jezika, prelazak iz jedne obrazovne skupine u drugu, napuštanje Republike Hrvatske, neredoviti dolazak ili odustajanje od pohađanja tečaja hrvatskoga jezika. Budući da članak 74. stavak 1. Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti (Narodne novine, broj 70/2015.) propisuje kako je azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom obavezan pohađati tečaj hrvatskoga jezika, povijesti i kulture radi uključivanja u hrvatsko društvo, a stavak 2. ovoga članka propisuje kako u slučaju neispunjenja obveze pohađanja tečaja hrvatskoga jezika azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom nadoknađuje troškove tečaja ministarstvu nadležnom za obrazovanje postojeći sustav praćenja ispunjenja propisanih obveza potrebno je dodatno unaprijediti.

Također se navodi da u članku 43. i 46. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj 87/2008, 86/2009, 92/2010, 105/2010-ispr., 90/2011, 16/2012, 86/2012, 94/2013 i 152/2014) propisana je pripremna i dopunska nastava s ciljem učinkovite integracije učenika te učinkovitog svladavanje hrvatskog jezika i ostalih nastavnih predmeta. Odredbe se primjenjuju i na azilante, tražitelje azila, strance pod supsidijarnom zaštitom i strance pod privremenom zaštitom. Izrađen je i objavljen Pravilnik o provođenju pripremne i dopunske nastave za učenike koji ne znaju ili nedostatan znaju hrvatski jezik i nastave materinskoga jezika i kulture države podrijetla učenika (Narodne novine, broj 15/2013).

Izrađen je i objavljen Program učenja hrvatskoga jezika, povijesti i kulture za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom radi uključivanja u hrvatsko društvo (Narodne novine, broj 154/14).

Sukladno navedenim propisima, ustanove za obrazovanje, u suradnji s osnivačima i Ministarstvom znanosti i obrazovanja izvode pripremnu i dopunsku nastavu za djecu tražitelja azila, azilanata, stranaca pod supsidijarnom zaštitom, povratnika i stranaca s ciljem učinkovitog svladavanje hrvatskog jezika.

Obrazloženje Ministarstva unutarnjih poslova:

U 2015. godini se, nakon tri godine neprovođenja, ponovno počeo provoditi tečaj hrvatskog jezika, povijesti i kulture za odrasle azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom.

Tečaj se provodio u Zagrebu, Velikoj Gorici, Kutini, Puli, Poreču i Splitu. Još uvijek tečaj nije organiziran u Rijeci, Sisku i Zaprešiću. Što se tiče uključivanja u osnovnoškolski i srednjoškolski obrazovni sustav, prema našim saznanjima, trenutno nema poteškoća.

U 2015. godini stupio je na snagu novi Zakon o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija („Narodne novine“ 82/15) kojim je propisano da priznavanje inozemne stručne kvalifikacije može zatražiti azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom te da ako zbog opravdanih razloga nisu u mogućnosti dostaviti potrebnu dokumentaciju kojom dokazuju inozemnu stručnu kvalifikaciju, nadležno tijelo će provesti vrednovanje prethodno stečenih kompetencija. Nadalje je propisano da nadležno tijelo ne može donijeti rješenje o odbijanju zahtjeva za priznavanje inozemne stručne kvalifikacije azilantu ili strancu pod supsidijarnom zaštitom isključivo zbog činjenice da ne posjeduje službene dokumente kojima se dokazuje određena inozemna stručna kvalifikacija.

Mjera 3. Osigurati trajno stjecanje socijalne i građanske kompetencije u sustavu redovitog osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja

Nositelj: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Sunositelj: Agencija za odgoj i obrazovanje

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstava: Sredstva državnog proračuna na stavkama nadležnog ministarstva u okviru redovne djelatnosti. Ministarstvo znanosti i obrazovanja isplatilo je u 2015. godini 19.000,00 kuna za organizaciju i rad 19 županijskih stručnih vijeća za demokratsko građanstvo te 13.000,00 kuna za radionice psiho-socijalne pomoći osobama koje rade s djecom/učenicima migrantskog podrijetla te osobama koje rade s odraslim osobama koje imaju status azilanata.

Mjera je provedena - obrazloženje Ministarstva znanosti i obrazovanja:

Agencija za odgoj i obrazovanje sustavno provodi stručno usavršavanje učitelja i nastavnika kako bi ih osposobila za primjenu Programa međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskoga odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole i razvoj građanskih kompetencija kod učenika kroz organizaciju državnih, međužupanijskih i županijskih stručnih skupova za ravnatelje, učitelje, nastavnike i stručne suradnike u osnovnim i srednjim školama.

Nadalje, Ministarstvo znanosti i obrazovanja u suradnji s predavačima iz Društva za psihološku pomoć u Zagrebu, u studenome i prosincu 2015. godine u Grafičkoj školi u Zagrebu organiziralo je dvije radionice pružanja psiho-socijalne pomoći osobama koje rade s djecom/učenicima migrantskog podrijetla te osobama koje rade s odraslim osobama koje imaju status azilanata. Prva radionica bila je namijenjena djelatnicima škola (psiholozima, pedagogima i učiteljima/nastavnicima) koji rade ili su radili s učenicima azilantima, s naglaskom na jačanje njihovih kompetencija u suočavanju s eventualnim teškoćama u radu i integraciji tih učenika u razredne odjele. Druga radionica bila je za djelatnike ustanova za obrazovanje odraslih koji rade sukladno Programu učenja hrvatskoga jezika, povijesti i kulture za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom radi uključivanja u hrvatsko društvo (Narodne novine, broj 154/2014.). Specifični ciljevi radionica bili su: podizanje svijesti sudionika o potrebama osoba pod međunarodnom zaštitom; prikazivanje osnovnih principa podržavajuće komunikacije s osobama u kriznim stanjima te procjenjivanje potreba nastavnika hrvatskoga jezika koji poučavaju osobe pod međunarodnom zaštitom.

Obrazloženje Agencije za odgoj i obrazovanje:

Donesena je *Odluka o Programu i Program među predmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskoga odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole* ("Narodne novine", broj 104/14; Program je dostupan na mrežnim stranicama Agencije i Ministarstva znanosti i obrazovanja: www.mzos.hr, www.azoo.hr

U školskoj godini 2014./2015. započela je obvezna provedba *Programa Građanskog odgoja i obrazovanja* u osnovnim i srednjim školama te provedba *Eksperimentalnog programa Građanskog odgoja i obrazovanja* za 8. razred osnovne škole u 23 osnovne škole.

U *Programu među predmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole* nalaze se teme, ključni pojmovi i ishodi posebno za svaki razred osnovne i srednje škole koji se odnose na šest strukturnih dimenzija građanske kompetencije i to;

- ljudsko-pravna,
- politička,
- društvena,
- gospodarska,
- kulturološka,
- ekološka.

Plan ostvarivanja je 20 sati međupredmetne nastave temeljene na interaktivnim metodama učenja i poučavanja, 5 sati kroz sat razrednika i 10 sati izvan učioničke nastave usmjerene na stjecanje provedbenih, iskustvenih znanja kroz povezivanje disciplinarnih znanja s rješavanjem problema u stvarnom životnom okružju.

Teme, ključni pojmovi i ishodi koji se trebaju razvijati kod učenika, a odnose se na provedbu mjere iz Akcijskog plana za uklanjanje prepreka u ostvarivanju pojedinih prava u području integracije stranaca, pretežito se nalaze u ljudsko-pravnoj, društvenoj i među/kulturološkoj dimenziji *Programa međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole*.

Na osnovi tema, ključnih pojmova i ishoda utvrđenih u *Programu međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole* učenik na kraju pojedinih razina obrazovanja treba biti osposobljen da pokaže sljedeće činjenično, provedbeno i vrijednosno znanje (sastavni dio građanske kompetencije koja se spiralno i sustavno razvija od 1. do 8. razreda osnovne škole te u svim razredima srednje škole):

Obrazovni ishodi na kraju 4. razreda osnovne škole

Ljudsko-pravna dimenzija povezana s ostalim dimenzijama

Učenik:

- objašnjava osnovna dječja prava sukladno Konvenciji o pravima djeteta
- imenuje dokumente kojima se određuju dječja prava
- razlikuje prekršitelja i žrtvu, sudjeluje u određivanju pravila ponašanja u razredu, u slučaju kršenja pravila, predlaže mjere za pravednu nadoknadu štete
- razlikuje pristrano od nepristranog odlučivanja
- objašnjava postupke pravednog odlučivanja, ispravljanja učinjene nepravde ili štete i pravedne raspodjele (proceduralna, korektivna i distributivna pravda)
- zaključuje zašto je pridržavanje pravila i pravedno odlučivanje važno za uspjeh svih u razredu i školi
- pokazuje privrženost načelima dostojanstva svake osobe, ravnopravnosti, pravde i uključenosti svih
- prepoznaje situacije i namjere koje dovode do ugrožavanja sigurnosti djeteta (trgovanje djecom)

Društvena dimenzija povezana s ostalim dimenzijama

Učenik:

- objašnjava značenje slobode govora i navodi opravdana ograničenja te slobode
- razlikuje poželjne od nepoželjnih oblika verbalne i neverbalne komunikacije u zajednici te navodi primjere
- zaključuje o posljedicama koje zlouporaba slobode govora ima za dobrobit pojedinca i zajednice
- koristi osnovne tehnike timskog rada i nenasilnog rješavanja sukoba, uključujući vještinu kontrole emocija i odgađanja odgovora, aktivnog slušanja, pregovaranja i posredovanja
- analizira i izvodi zaključke poštujući mišljenje drugih
- zaključuje o važnosti nenasilne komunikacije za osobni uspjeh u školi i kvalitetan život u zajednici
- pretražuje i koristi više izvora informiranja o nekoj temi ili problemu
- pokreće i sudjeluje u humanitarnim akcijama, volonterskim aktivnostima i manjim istraživačkim projektima koji su usmjereni na dobrobit pojedinca i zajednice
- pokazuje otvorenost prema drukčijim mišljenjima i ustrajava na istinoljubivosti i dokazu

Međukulturna dimenzija povezana s ostalim dimenzijama

Učenik:

- opisuje značajke zavičajnog i domovinskog identiteta
- imenuje nacionalne manjine u svojoj sredini i opisuje njihove kulturne značajke
- zna da školu i lokalnu zajednicu čini više kultura koje se nalaze u stalnoj interakciji
- ima razvijene osnovne vještine interkulture komunikacije
- iskazuje privrženost očuvanju narodnih običaja i kulturnih znamenitosti domovine
- navodi kulturne razlike koje postoje u domovini i povezuje ih sa zavičajnim, većinskim i manjinskim nacionalnim te hrvatskim domovinskim identitetom
- predlaže i konstruktivno sudjeluje u aktivnostima kojima se obilježavaju datumi važni za lokalnu zajednicu u cjelini i osobito lokalne manjinske kulture

Obrazovni ishodi na kraju 8. razreda osnovne škole

Ljudsko-pravna dimenzija povezana s ostalim dimenzijama

Učenik:

- opisuje sustav zaštite ljudskih prava u Republici Hrvatskoj - Ustavni sud, pučki pravobranitelj, pravobranitelj/ica za dječja prava, pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova, pravobranitelj/ica za osobe s invaliditetom, zakoni te njihovu ulogu u zaštiti temeljnih ljudskih prava i suzbijanju diskriminacije
- navodi zašto se temeljna prava štite zakonima i Ustavom te navodi koja građanska, politička, gospodarska, socijalna i kulturna prava štiti Ustav Republike Hrvatske
- opisuje i dokumentira podacima kako se u demokraciji štite temeljna ljudska prava; pravo na život, slobodu, vlasništvo, privatnost; ravnopravnost u odnosu na dob, spol, rasu, etničku, vjersku, klasnu pripadnost i druge osobine
- objašnjava značenje prava na primjereni životni standard i prava na socijalnu sigurnost, odredbe Ustava kojima se uređuju ta prava, načine na koje se ona štite u Hrvatskoj i ograničenja koja se javljaju u uživanju tih prava
- objašnjava zašto je pravna država temelj svake demokracije i vladavine prava; da se temelji na jednakosti i jednakopravnosti
- objašnjava što znači pred zakonima imati ista prava bez obzira na naše vrijednosti, stajališta, fizičke i duševne osobine

- objašnjava da je pravna država iznad svake ideologije jer ideologije same po sebi znače isključivost prema onima koji drukčije misle; to povezuje s činjenicom ako bi ideologija bila u srži demokracije, svako bi diskriminatorno tretiranje pojedinaca ili skupine građana bilo demokratsko ponašanje
- objašnjava što je društvena isključenost, istražuje i opisuje koji se oblici društvene isključenosti mogu susresti u Hrvatskoj te koji su uzroci i posljedice isključivanja za pojedinca, grupu i hrvatsko društvo u cjelini
- povezuje društvenu isključenost s diskriminacijom i nepravdom

Društvena dimenzija povezana s ostalim dimenzijama

Učenik:

- koristi komunikacijske vještine - aktivno slušanje, parafraziranje, sažimanje, fokusiranje, preoblikovanje, kodiranje i dekodiranje osjećaja i potreba drugog, ja-poruke, ti-poruke
- određuje što je i koju ulogu imaju dijalog i pregovaranje u upravljanju sukobima
- navodi pravila grupnog rada i oblike grupnog rada
- objašnjava važnost argumentiranja i dokazivanja temeljenog na činjenicama
- vodi i moderira rad grupe, usklađuje i oblikuje zaključke, izvješćuje o njima
- opisuje pojam i vrste medija (tiskovine, radio, TV, Internet), pozitivne i negativne utjecaje medija, prednosti i opasnosti Interneta, sigurnost na Internetu
- opisuje i dokumentira primjere društvene isključenosti, predrasuda, diskriminacije, koruptivnog ponašanja, uključujući prepisivanje u školi
- koristi se intelektualnim alatima za suzbijanje društvene isključenosti, neljudskog, ponižavajućeg i nepoštenog (koruptivnog) ponašanja
- obrazlaže što je dobrovoljni društveni rad u zajednici i zašto pridonosi razvoju osobnih sposobnosti, zajedničkog dobra i društvenog napretka u cjelini
- sudjeluje u akcijama solidarnosti i volontira
- iskazuje solidarnost i pruža pomoć učenicima s invaliditetom
- opisuje utjecaj hrabrih pojedinaca tijekom povijesti i danas koji su svojim djelovanjem utjecali na pravednije i humanije odnose u društvenoj zajednici

Među/kulturna dimenzija povezana s ostalim dimenzijama

Učenik:

- objašnjava što je identitet, a što globalizacijski kulturni trendovi
- objašnjava značenje kulturnog identiteta
- opisuje obilježja hrvatske većinske nacionalne kulture i kulturu nacionalnih i religijskih manjina u Hrvatskoj
- opisuje i dokumentira primjere uspješne suradnje u izgradnji zajedničke hrvatske kulture
- opisuje u čemu se sastoji interkulturni dijalog i zašto je važan za društveni i gospodarski razvoj demokratske zajednice
- pokazuje privrženost uzajamnom razumijevanju, poštovanju, suradnji i solidarnosti na razini razreda, škole i društva u cjelini
- prepoznaje i suzbija predrasude većinske nacije prema nacionalnim manjinama te nacionalne manjine prema većinskoj naciji
- istražuje i opisuje doprinos hrvatskom i svjetskom napretku velikana znanosti i umjetnosti, pripadnika hrvatske nacionalnosti, kao i pripadnika nacionalnih manjina

Obrazovni ishodi na kraju 4. razreda srednje škole

Ljudsko-pravna dimenzija povezana s ostalim dimenzijama

Učenik:

- istražuje i primjerima potkrepljuje kako se unutar sustava zaštite ljudskih prava u Hrvatskoj štite temeljna ljudska prava; pravo na život, slobodu, vlasništvo, privatnost; ravnopravnost u odnosu na dob, spol, etničku, vjersku, klasnu i drugu pripadnost, rasu i druge razlike

Društvena dimenzija povezana s ostalim dimenzijama

- određuje što je i koju ulogu imaju dijalog, pregovaranje, dokazivanje temeljeno na činjenicama, donošenje zajedničkih zaključaka u upravljanju sukobima
- navodi pravila grupnog rada i oblike grupnog rada
- vodi i moderira rad grupe, oblikuje zaključke i izvješćuje o njima
- navodi medije po vrsti (tiskovine, radio, tv, Internet) i statusu (privatni, javni)
- obrazlaže značenje neovisnosti medija, prava građana na točnu informaciju i prava na zaštitu privatnosti
- objašnjava i primjerima potkrepljuje neke pozitivne i negativne utjecaje medija, prednosti i opasnosti Interneta, sigurnost na Internetu, otpornost i kritičko razumijevanje medijskih sadržaja
- objašnjava normativne osnove prava na privatnost, istražuje činjenično stanje, navodi pozitivne i negativne primjere (zaštita i kršenje) toga prava i priprema priopćenje
- objašnjava i primjerima potkrepljuje što su stereotipi, predrasude i diskriminacija, kako do njih dolazi, zašto su predrasude i diskriminacija štetni za društvo i kako se uklanjaju
- navodi imena hrabrih pojedinaca iz svoje sredine, Hrvatske ili svijeta koji su svojim djelovanjem utjecali na razvoj humanijih i pravednijih odnosa u društvu, kroz povijest i danas

Međukulturna dimenzija povezana s ostalim dimenzijama

Učenik:

- opisuje u čemu se sastoji interkulturni dijalog i zašto je važan za izgradnju demokratske zajednice i mira među narodima
- pokazuje privrženost uzajamnom razumijevanju, uvažavanju, suradnji i solidarnosti na razini razreda, škole i društva u cjelini

Izvan učioničke aktivnosti – primjeri

Ovisno o ishodu, izvan učioničke i praktične aktivnosti provode se kao nadopuna pojedine među predmetne tematske aktivnosti za njihovo potpunije razumijevanje kroz iskustveno učenje i zaključivanje, a mogu se povezati i sa satom razrednika.

Primjeri:

Simulacije suđenja za srednjoškolske učenike – simulacija sudskog postupka u kojem učenici razvijaju svoju demokratsku pravnu pismenost, odnosno znanja, vještine i vrijednosti vladavine prava, uključujući i značenje zakona i zakonske ovlasti u demokraciji, uloge sudaca, sudskog postupka i sudskih presuda. Sudjelovanje u školskim, županijskim i državnoj smotri *Zakon u razredu – prema kulturi vladavine prava i demokraciji*. Dostupno na internetskoj adresi: <http://mod.carnet.hr/index.php?q=watch&id=1365> <http://mod.carnet.hr/index.php?q=watch&id=1364>.

Simulacija sjednice Hrvatskoga sabora za srednjoškolske učenike – priprema učenika za donošenje odluka u Saboru u kojoj učenici odabiru njima važnu temu i raspravljaju o njoj, npr. o

problemu nezaposlenosti mladih, a potom donose odluke o konkretnim mjerama koje treba poduzeti dajući preporuke za poboljšanja određene politike.

Sudjelovanje u državnoj smotri *Simulirano zasjedanje Sabora za učenike srednjih škola*. Dostupno na internetskoj adresi: <http://itv.sabor.hr/itvevents/asx.axd?ID=6>.

Korištenje metode *Radionica budućnosti* za uočavanje i analiziranje društvenih problema, inovativno razmišljanje o mogućim rješenjima problema i izrada plana aktivnosti za ostvarenje rješenja problema (postupak *Radionice budućnosti* opisan u *Zbirci metoda prikladnih za učenje i poučavanje* Građanskog odgoja i obrazovanja www.azoo.hr)

Sudjelovanje u školskoj, županijskoj i državnoj smotri *Projekt građanin*.

Povezivanje učenja za građanska, politička, gospodarska, socijalna i kulturna prava s obilježavanjem posebnih dana:

Npr. Dan neovisnosti, Dan Domovinske zahvalnosti, Dan ljudskih prava, Dan sjećanja na Vukovar, Dan sjećanja na žrtve Holokausta, Dan volontera, Nacionalni dan borbe protiv nasilja nad ženama; Tjedan solidarnosti Hrvatskog Crvenog križa; Mjesec borbe protiv alkoholizma i drugih ovisnosti, Dani profesionalnog usmjeravanja itd.

Stručno usavršavanje

Agencija za odgoj i obrazovanje je u svrhu pripreme učitelja i nastavnika za primjenu *Građanskog odgoja i obrazovanja* organizirala u 2015. godini 92 državna, međužupanijska i županijska stručna skupa - za ravnatelje, učitelje, nastavnike i stručne suradnike u osnovnim i srednjim školama. Stručni skupovi za odgojno-obrazovne djelatnike osnovnih i srednjih škola, 37 skupova, 2221 sudionik. Stručni skupovi za odgojno-obrazovne djelatnike dječjih vrtića, 11 skupova, 1152 sudionika. Voditelji ŽSV-a za građanski odgoj i obrazovanje za 2015. godinu, ukupno 44 skupa, 1159 sudionika. Ukupno: 92 stručna skupa s prijavljenim sudjelovanjem preko etta-edu sustava - 4542 sudionika

Preporučene metode rada za učitelje i nastavnike su: razvoj komunikacijskih vještina, metoda igre uloga, simulacije, korištenje likova iz literature, studij slučaja, učeničko istraživanje o pojavama diskriminacije - prikupljanje podataka u medijima, na Internetu, od službi Ministarstva unutarnjih poslova - sastavljanje upitnika, intervjuiranje, prikazivanje filmova, simulirana suđenja (*mock trials*), Projekt građanin itd.

Održano je šest tematska stručna skupa za učitelje i nastavnike na kojima se radilo na stjecanju slijedećih kompetencija: sudionici će steći temelje interkulturalne kompetencije; moći će uspostavljati zadovoljavajuće interakcije i komunikacije s osobama druge kulture, bolje razumijevati i poštovati različite kulture, usvajati djelotvorno ponašanje u drugim kulturama – interkulturalna osjetljivost, razvijati i proširivati osobno znanje i komunikacijsku kompetenciju u radu s kulturno drugačijim učenicima, migrantima te prepoznati trgovanje ljudima:

1) Prevencija trgovanja ljudima, zaštita migranata, povezivanje i samozaštita ljudi u katastrofalnim situacijama - Provedba Programa međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole (NN 104/2014), 09.06.2015., Rijeka, 50 sudionika.

2) Interkulturalnost, Osijek, 27.4.2015., 36 sudionika

3) Hrvatski jezik/Razredna nastava: Usvajanje nematerinskoga jezika kao oblik dvojezičnosti s posebnim osvrtom na hrvatski jezik, Rijeka 26.02.2015., 79 sudionika

4) Podrška lokalne zajednice djeci rizičnih skupina: izbjeglice, imigranti, nestala djeca i razdvojene obitelji, Osijek, 16.10.2015., 34 sudionika

5) Svjetska baština u rukama mladih (interkulturalnost), Split, 31.08.2015., 22 sudionika

6) Prevencija trgovanja ljudima, zaštita migranata, povezivanje i samozaštita ljudi u katastrofalnim situacijama - Provedba Programa međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole, Orehovica, 3. i 4. rujna 2015., 26 sudionika

Sustav natjecanja, susreta i smotri

U 2015. održano je 5 državnih smotri iz područja *Građanskog odgoja i obrazovanja* za učenike osnovnih i srednjih škola:

1. Smotra Projekt građanin;
2. Smotra simuliranih suđenja;
3. Građanski odgoj na djelu;
4. Simulirana sjednica Hrvatskog sabora za učenike srednjih škola;
5. e-kviz "Koliko poznaješ Hrvatski sabor?"

Obrazovni i nastavni materijali

Obrazovni i nastavni materijali objavljeni su na mrežnim stranicama Agencije za odgoj i obrazovanje i tako učinjeni dostupnima svim odgojno obrazovnim radnicima i zainteresiranoj javnosti www.azoo.hr.

ZAPOŠLJAVANJE

Mjera 1. Informiranje stranaca o pravima i obvezama u sustavu zapošljavanja

Nositelj: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva: sredstva državnog proračuna na stavkama nadležnog ministarstva u okviru redovne djelatnosti.

Mjera je provedena - obrazloženje Hrvatskog zavoda za zapošljavanje:

Za provedbu mjera u području zapošljavanja stranaca, s posebnim naglaskom na azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom nadležan je Hrvatski zavod za zapošljavanje (HZZ). Prijava azilanata HZZ-u regulirana je člankom 14. Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (Narodne novine, 80/08, 94/09, 121/10, 12/13, 153/13) koji uređuje da se HZZ-u može prijaviti azilant, stranac pod supsidijarnom zaštitom odnosno privremenom zaštitom u Republici Hrvatskoj koji je u pravima i dužnostima utvrđenim ovim Zakonom izjednačen s hrvatskim državljaninom.

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom prijavljuje se i evidentira u regionalni i/ili područni ured HZZ-a prema mjestu boravka odnosno adresi stanovanja. Kroz komunikaciju s predstavnicima Ministarstva unutarnjih poslova (MUP) došlo se do zaključka da bi se prijavom na jednom mjestu uvelike olakšale same procedure prijave, a pri HZZ-u bi tako postojala kontakt točka za ove ciljane skupine. Stoga je internom uputom HZZ-a definirano da se sve prijave u evidenciju vrše u Ispostavi Zagreb Jug-Novi Zagreb. Azilant se prijavljuje osobno uz predočenje osobne iskaznice za azilanta te dostavljanjem osnovnih podataka, datuma rođenja, OIB-a i MBG-a utvrđenog od strane MUP-a. Također, u suradnji s MUP-om, pripremljen je tekst s važnim informacijama na 6 stranih jezika koji se uručuje azilantima i strancima pod supsidijarnom zaštitom prilikom prvog upisa u evidenciju.

Prema podacima HZZ-a dana 31. prosinca 2015. godine u evidenciji je zabilježeno ukupno 92 nezaposlena azilanta, od kojih 77 muških i 15 ženskih osoba, pri čemu su u najvećem broju evidentirani u Regionalnom uredu Zagreb (81 osoba).

Prosječna dob azilanta je između 25 i 29 godine (22 osobe) te između 30 i 34 (22 osobe), dok je ostali broj azilanata prema dobi zabilježen u sljedećem broju: između 20 i 24 (14 osoba), između 35 i 39 (18 osoba) između 40 i 44 (9 osoba), između 45 i 49 (5 osoba) te između 50 i 55 (2 osoba).

HZZ kontinuirano provodi aktivnosti usmjerene na informiranje stranaca o pravima i obvezama u sustavu zapošljavanja u smislu individualnih konzultacija. Individualne konzultacije obuhvaćaju redovite kontakte između tražitelja zaposlenja i savjetnika za zapošljavanje u cilju informiranja i savjetovanja o natječajima, rezultatima kandidiranja te aktivnostima u svrhu pripreme za zapošljavanje i povećanja zapošljivosti.

Individualnim savjetovanjem utvrđuju se stručne, radne i osobne mogućnosti nezaposlene osobe u svrhu definiranja profesionalnog plana. Individualnim savjetovanjem savjetnici za zapošljavanje utvrđuju radni, stručni i osobni potencijal nezaposlene osobe, pružanja stručne pomoći u izradi profesionalnog plana zapošljavanja te pružanja podrške u izvršavanju aktivnosti iz profesionalnog plana, kao i posredovanja pri zapošljavanju. Nadalje, kroz radionice grupnog savjetovanja stječu se vještine pisanja životopisa, zamolbi i uspješnog predstavljanja poslodavcima, čiji je cilj u konačnici stjecanje vještina aktivnog traženja posla.

Mjera 2. Educiranje radnika Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u sklopu redovne edukacije o potrebama i pravima stranaca

Nositelj: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Sunositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske, Ministarstvo unutarnjih poslova

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva: sredstva državnog proračuna na stavkama nadležnog ministarstva u okviru redovne djelatnosti.

Mjera je provedena - obrazloženje Hrvatskog zavoda za zapošljavanje:

U okviru djelatnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje savjetnici HZZ-a sudjelovali su na seminaru provedenom s ciljem podizanja svijesti o azilantima, trgovanju ljudima i komponenti eksploatacije radne snage. Tema seminara koji je održan u HZZ-u bila je „Sustav podrške žrtvama trgovanja ljudima i politika integracije stranaca u hrvatsko društvo“. Cilj seminara bio je unaprjeđenje kompetencija savjetnika Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za rad sa posebnim skupinama nezaposlenih osoba - žrtvama trgovanja ljudima i azilantima. Organizatori edukacije bili su Hrvatski zavod za zapošljavanje i Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina. Na seminaru je sudjelovalo 23 savjetnika iz područnih, regionalnih i Središnjeg ureda Zavoda.

Mjera 3. Informiranje stranaca o mogućnostima za prekvalifikaciju i doškovanje u cilju povećanja šansi za zapošljavanje

Nositelj: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva: sredstva državnog proračuna na stavkama nadležnog ministarstva u okviru redovne djelatnosti.

Mjera je provedena - obrazloženje Hrvatskog zavoda za zapošljavanje:

Prilikom individualnog savjetovanja, kojim se utvrđuju stručne, radne i osobne mogućnosti nezaposlene osobe u svrhu definiranja profesionalnog plana, savjetnici za zapošljavanje informiraju nezaposlene osobe o mogućnostima za prekvalifikaciju i doškovanje u cilju povećanja šansi za

zapošljavanje. Radi nadogradnje postojećih i usvajanja novih znanja i vještina, HZZ redovito informira nezaposlene osobe strance o obrazovnim programima stručnog osposobljavanja, usavršavanja i prekvalifikacije.

Mjera 4. Aktiviranje, motiviranje i uključivanje azilanata u program učenja hrvatskog jezika

Nositelj: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva: sredstava iz fondova EU i državnog proračuna Aktivne politike tržišta rada na poziciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje

Mjera je provedena - obrazloženje Hrvatskog zavoda za zapošljavanje:

Obzirom da najveću prepreku za konkuriranje stranaca prijavama na otvorena radnim mjesta na slobodnom tržištu rada predstavlja nepoznavanje ili nedovoljno poznavanje hrvatskoga jezika, u lipnju 2014. godine upućen je dopis Ministarstvu znanosti i obrazovanja da dostave popis odgojno-obrazovnih ustanova na koje će se moći upućivati spomenuti stranci iz evidencije HZZ-a u svrhu realizacije mjera Akcijskog plana. Ministarstvo znanosti i obrazovanja objavilo je *Program učenja hrvatskoga jezika, povijesti i kulture za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom* radi uključivanja u hrvatsko društvo koji je započeo s provedbom u 2015. godini. Prema podacima, Ministarstvo je sklopilo ugovore sa ustanovama za obrazovanje u 5 gradova, Zagrebu, Velikoj Gorici, Kutini, Puli i Poreču u koje se upućuju azilanti i stranci pod supsidijarnom zaštitom zbog učenja hrvatskog jezika.

Mjera 5. Potpore za zapošljavanje posebnih skupina

Nositelj: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Rok: 31. prosinca 2013.

Utrošena sredstva: sredstava fondova EU i državnog proračuna Aktivne politike tržišta rada na poziciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje

Mjera 6. Financiranje obrazovanja nezaposlenih osoba azilanata

Nositelj: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Rok: 31. prosinca 2013.

Utrošena sredstva: sredstava fondova EU i državnog proračuna Aktivne politike tržišta rada na poziciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje

Mjera 7. Financiranje zapošljavanja u javnim radovima

Nositelj: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Rok: 31. prosinca 2013.

Utrošena sredstva: Iznos sredstava utrošenih iz Državnog proračuna za provedbu Mjera aktivne politike zapošljavanja stranaca bio je 1.220.426,68 kn.

Mjere 5. 6. i 7. su provedene - obrazloženje Hrvatskog zavoda za zapošljavanje:

Iako su zbog financijske strukture mjere aktivne politike zapošljavanja za koje je nadležan HZZ u Akcijskom planu definirane s rokom 31. prosinca 2013. godine, tijekom 2014. i 2015. godine nastavljeno je s njihovom provedbom.

Nakon uspješne pripreme za zapošljavanje stranca je potrebno uputiti u proces posredovanja. Ako uobičajenim postupcima ne uspije u zapošljavanju, slijedi proces uključivanja u mjere aktivne politike zapošljavanja u svrhu olakšanja zapošljavanja svih teže zapošljivih osoba. U okviru mjera aktivne politike zapošljavanja koje su usmjerene na obrazovanje i podizanje zapošljivosti i samozapošljavanje, sufinanciranje zapošljavanja u svim granama djelatnosti i sufinanciranje zapošljavanja u javnom radu, kao i osiguranja potrebnog radnog iskustva za prvo zapošljavanje mladih obrazovanih osoba bez radnog staža, zaposleno je 58 stranaca i to 2 azilanta, 13 stranaca s privremenom dozvolom i 43 trajno nastanjena stranca. Osobe su uključene u sljedeće mjere: javni radovi (20 osoba), potpore za samozapošljavanje (13), stručno osposobljavanje za rad (9), potpore za zapošljavanje (7), obrazovanje nezaposlenih (4), stalni sezonac (4) i potpore za očuvanje radnih mjesta (1).

Za provedbu mjera u području zapošljavanja stranaca, s posebnim naglaskom na azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom nadležan je Hrvatski zavod za zapošljavanje (u daljnjem tekstu: HZZ). Prijava azilanta HZZ-u regulirana je člankom 14. Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (Narodne novine, 80/08, 94/09, 121/10, 12/13, 153/13) koji uređuje da se HZZ-u može prijaviti azilant, stranac pod supsidijarnom zaštitom odnosno privremenom zaštitom u Republici Hrvatskoj koji je u pravima i dužnostima utvrđenim ovim Zakonom izjednačen s hrvatskim državljaninom.

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom prijavljuje se i evidentira u regionalni i/ili područni ured HZZ-a prema mjestu boravka odnosno adresi stanovanja. Kroz komunikaciju s predstavnicima Ministarstva unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: MUP) došlo se do zaključka da bi se prijavom na jednom mjestu uvelike olakšale same procedure prijave, a pri HZZ-u bi tako postojala kontakt točka za ove ciljane skupine. Stoga je internom uputom HZZ-a definirano da se sve prijave u evidenciju vrše u Ispostavi Zagreb Jug-Novi Zagreb. Azilant se prijavljuje osobno uz predočenje osobne iskaznice za azilanta te dostavljanjem osnovnih podataka, datuma rođenja, OIB-a i MBG-a utvrđenog od strane MUP-a. Također, u suradnji s MUP-om, pripremljen je tekst s važnim informacijama na 6 stranih jezika koji se uručuje azilantima i strancima pod supsidijarnom zaštitom prilikom prvog upisa u evidenciju.

Prema podacima HZZ-a dana 31. prosinca 2015. godine u evidenciji je zabilježeno ukupno 92 nezaposlena azilanta, od kojih 77 muških i 15 ženskih osoba, pri čemu su u najvećem broju evidentirani u Regionalnom uredu Zagreb (81 osoba).

Prosječna dob azilanta je između 25 i 29 godine (22 osobe) te između 30 i 34 (22 osobe), dok je ostali broj azilanta prema dobi zabilježen u sljedećem broju: između 20 i 24 (14 osoba), između 35 i 39 (18 osoba) između 40 i 44 (9 osoba), između 45 i 49 (5 osoba) te između 50 i 55 (2 osobe).

Nadalje HZZ kontinuirano provodi aktivnosti usmjerene na informiranje stranaca o pravima i obvezama u sustavu zapošljavanja u smislu individualnih konzultacija. Individualnim savjetovanjem savjetnici za zapošljavanje utvrđuju radni, stručni i osobni potencijal nezaposlene osobe, pružanja stručne pomoći u izradi profesionalnog plana zapošljavanja te pružanja podrške u izvršavanju aktivnosti iz profesionalnog plana, kao i posredovanja pri zapošljavanju. Nadalje, kroz radionice grupnog savjetovanja stječu se vještine pisanja životopisa, zamolbi i uspješnog predstavljanja poslodavcima, čiji je cilj u konačnici stjecanje vještina aktivnog traženja posla.

Obzirom da najveću prepreku za konkuriranje stranaca prijavama na otvorena radnim mjesta na slobodnom tržištu rada predstavlja nepoznavanje ili nedovoljno poznavanje hrvatskoga jezika, u lipnju 2014. godine upućen je dopis Ministarstvu znanosti i obrazovanja da dostave popis odgojno-obrazovnih ustanova na koje će se moći upućivati spomenuti stranci iz evidencije HZZ-a u svrhu realizacije mjera Akcijskog plana. Ministarstvo znanosti i obrazovanja objavilo je Program učenja hrvatskoga jezika, povijesti i kulture za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom radi uključivanja

u hrvatsko društvo koji je započeo s provedbom u 2015. godini. Prema podacima, Ministarstvo je sklopilo ugovore sa ustanovama za obrazovanje u 5 gradova, Zagrebu, Velikoj Gorici, Kutini, Puli i Poreču u koje se upućuju azilanti i stranci pod supsidijarnom zaštitom zbog učenja hrvatskog jezika. Iako su zbog financijske strukture mjere aktivne politike zapošljavanja za koje je nadležan HZZ u Akcijskom planu definirane s rokom 31. prosinca 2013. godine, tijekom 2014. i 2015. godine nastavljeno je s njihovom provedbom.

MEĐURESORNA SURADNJA

Mjera 1. Određivanje kontakt osobe za pitanja integracije stranaca u tijelima državne uprave

Nositelji: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ministarstvo rada i mirovinskog sustava, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, organizacije civilnog društva

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva: sredstva državnog proračuna na stavkama nadležnih ministarstava u okviru redovne djelatnosti

Mjera je provedena – obrazloženje Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku i Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja, Ministarstva rada i mirovinskog sustava, Ministarstva unutarnjih poslova i Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije:

Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku je sukladno obvezi koja proizlazi iz Akcijskog plana za uklanjanje prepreka u ostvarivanju pojedinih prava u području integracije stranaca za razdoblje od 2013. do 2015. godine, a u svrhu što učinkovitijeg postupanja na području integracije stranaca, odredilo Ivanu Živković, višu stručnu savjetnicu u Službi za stare i nemoćne osobe, osobe s problemima ovisnosti i azilante kao kontakt osobu za pitanja integracije stranaca. Također su imenovane i kontakt osobe u svih 80 centara socijalne skrbi diljem Republike Hrvatske.

Listu imenovanih osoba s podacima o ustanovi iz koje dolaze, funkcijom koju obavljaju, brojem telefona i e-mail adresom ovo Ministarstvo je dostavilo Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske i Ministarstvu unutarnjih poslova, Odjelu za azil. U slučajevima promjena na listi imenovanih ovo Ministarstvo žurno obavještava Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske i Ministarstvo unutarnjih poslova, Odjel za azil.

Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja je izvijestilo da je imenovalo kontakt osobu za pitanja integracije stranaca, očitovanjem od 25. ožujka 2014. godine.

Ministarstvo rada i mirovinskog sustava je izvijestilo da je mjera provedena 2013. godine kada je imenovana kontakt osoba Ivana Gavrić, viša stručna savjetnica te zamjena Ivana Krizmanić, viša upravna savjetnicu.

Ministarstvo unutarnjih poslova je izvijestio da je u lipnju 2014. godine imenovana je kontakt osoba za pitanja integracije stranaca u tijelima državne uprave ispred Ministarstva unutarnjih poslova te je ista osoba i tijekom 2015. godine bila kontakt osoba za pitanja integracije stranaca.

Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije Odlukom o imenovanju KLASA: 080-02/13-01/24, URBROJ: 538-02-1/0021-14-7 od 29. srpnja 2014. Ministarstvo je imenovalo Anu Jerković, savjetnicu ministra za razvojne projekte u Kabinetu ministra za kontakt-osobu za pitanje

integracije stranaca. Time je Ministarstvo provelo Mjeru 1. iz Akcijskog plana - Određivanje kontakt osoba za pitanja integracije stranaca u tijelima državne uprave.

Mjera 2. Izrađivanje info letka o osnovnim informacijama za integraciju stranaca hrvatsko društvo

Nositelji: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske

Sunositelji: Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ministarstvo rada i mirovinskog sustava, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, organizacije civilnog društva

Rok: prosinac 2014. godine i prosinac 2015. godine

Utrošena sredstva: za provedbu mjere u 2015. godini je na stavkama Ureda utrošeno 9.300,00 kn (A 513039) i 11.247,64 (A 681000), ukupno 20.547,64 kn

Mjera je provedena – obrazloženje Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske, Ministarstva rada i mirovinskog sustava i Ministarstva unutarnjih poslova:

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu (ULJPPNM) je u rujnu 2014. godine sazvao *ad hoc* Radnu skupinu Stalnog povjerenstva za provedbu integracije stranaca u hrvatsko društvo za izradu nacrtu info letka o osnovnim informacijama za integraciju stranaca u hrvatsko društvo. Rad navedene Radne skupine nastavio je sa radom i u 2015. godini. Radna skupina je umjesto info letka izradila Vodič kroz integraciju koji sadrži više korisnijih informacija nego letak.

Radna skupina bila je sačinjena je od predstavnika resornih tijela (Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Ministarstva zdravstva, Ministarstva znanosti i obrazovanja, Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja), Centra za mirovine studije, Hrvatskog Crvenog križa i Instituta za migracije i narodnosti.

Vodič kroz integraciju se sastoji od sljedećih poglavlja: Riječ dobrodošlice Nacionalne kontakt-osobe za integraciju; O Republici Hrvatskoj; Reguliranje statusa; Zapošljavanje i rad stranih državljana u Republici Hrvatskoj; Stanovanje; Obrazovanje; Socijalna skrb; Zdravstvena zaštita stranaca; Organizacije civilnoga društva.

Priručnik je dizajniran, tiskan te je preveden na 2 jezika, engleski i francuski.

Mjera 3. Osigurati usluge prevođenja za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom pri ostvarivanju njihovih prava u sustavu socijalne i zdravstvene zaštite, obrazovanja, stanovanja i zapošljavanja

Nositelji: Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ministarstvo rada i mirovinskog sustava, Ministarstvo zdravstva, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske, organizacije civilnog društva

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva: sredstva se osiguravaju u proračunu jedinice područne (regionalne) samouprave.

Mjera je djelomično provedena – obrazloženje Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku i Ministarstva unutarnjih poslova:

Poslove vezane za integraciju azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom u sustavu socijalne skrbi operativno provode centri za socijalnu skrb unutar kojih postoji stručna osoba imenovana za poslove integracije stranaca. Osobe imenovane za poslove integracije stranaca u većini slučajeva se dobro služe jednim od vodećih stranih jezika. Kada se nađu u situaciji da im je potreban prevoditelj centri za socijalnu skrb ga angažiraju s popisa prevoditelja kojim raspolažu. Troškovi za ovu uslugu se podmiruju iz sredstava za materijalne rashode i financijske rashode centara za socijalnu skrb koji se osiguravaju u proračunu jedinice područne (regionalne) samouprave.

Ministarstvo unutarnjih poslova za potrebe provedbe postupka azila te za potrebe u postupku integracije iz svoje nadležnosti koristi prevoditelje s kojima ima sklopljen ugovor. Ministarstvo navodi da je u praksi uočeno da druge nadležne institucije, osim centara za socijalnu skrb, ne koriste prevoditelje u svojoj nadležnosti što strancima otežava komunikaciju i ostvarivanje samih prava.

Obrazloženje Ministarstva rada i mirovinskog sustava:

Uprava za tržište rada i zapošljavanje u 2015. godini nije zaprimila zahtjeve za ostvarivanje prava azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom u sustavu zapošljavanja, stoga nije bilo potrebno osigurati usluge prevođenja.

PODIZANJE SVIJEŠTI O PROBLEMATICI AZILANATA I STRANACA POD SUPSIDIJARNOM ZAŠTITOM

Mjera 1. Aktivnosti koje imaju za cilj podizanje javne svijesti o različitim aspektima i uzročno posljedičnim pojavama migracijskih kretanja, što je ujedno pretpostavka za sprječavanje ksenofobije, nastanka predrasuda i negativnih odnosa prema strancima, putem medijskih i javnih kampanja i putem obrazovanja o ljudskim pravima

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske

Sunositelj: Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Hrvatski Crveni križ, organizacije civilnog društva

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva: sredstva državnog proračuna na stavkama nadležnih tijela u okviru redovne djelatnosti

Mjera je provedena – obrazloženje Hrvatskog Crvenog križa i Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske:

05. ožujka 2015. godine - Održana je kreativna radionica u Starom Brodu, u suradnji s GDCK Sisak. U radionici su sudjelovali članovi interventnog tima GDCK Sisak, djelatnici HCK-a, jedna korisnica psihosocijalne podrške na poplavljenim područjima te dva tražitelja azila i jedan azilant.

17. ožujka 2015. godine - U prostoru Hrvatskog društva likovnih umjetnika, otvorena je izložba pod nazivom: "Jučer // Sutra", autora Zorana Marinovića. Izložbom, koju je HCK organizirao u suradnji s UNHCR-om, željelo se podsjetiti javnost da mnogi ljudi u svijetu žive u uvjetima nedostojnim čovjeka, te naglasiti potrebu da naša zemlja nastavi pružati zaštitu osobama koje su izložene proganjanju i ozbiljnom kršenju ljudskih prava.

20. ožujka 2015. godine - održana je još jedna kreativna radionica u Sisku, te su ovoga puta, osim GDCK Sisak, u organizaciji sudjelovali i volonteri GDCK Sisak, učenici Gimnazije, Medicinske i Ekonomske škole iz Siska, te četiri azilanta.

26. svibnja 2015. godine - djelatnici Hrvatskog Crvenog križa posjetili su Gimnaziju u Karlovcu, te zajedno sa četiri osobe pod međunarodnom zaštitom u Republici Hrvatskoj pokušali učenicima

približiti pojmove kao što su azilant i tražitelj azila te ulogu HCK-a u sustavu azila u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: RH). Također, osobe pod međunarodnom zaštitom u RH su imale priliku ispričati priče o svojim zemljama, kulturi i običajima te životu u RH. Pričali su o kulturološkim, vjerskim, i ostalim razlikama koje su primijetili tijekom boravka u RH, o životu u Prihvatilištu za tražitelje azila te komičnim i neugodnim situacijama sa kojima se svakodnevno susreću u interakciji sa domaćim stanovništvom. S obzirom da su učenici bili visoko motivirani tijekom njihovog izlaganja, i zbog činjenice da je tridesetak učenika već posjetilo Prihvatilište za tražitelje azila u Kutini, nema razloga da se i u budućnosti ne nastavi suradnja između Gimnazije Karlovac i HCK-a.

28. svibnja 2015. godine - povodom Svjetskog dana kulturnih različitosti, dijaloga i razvoja, u Sisku je, u organizaciji Gimnazije Sisak, GDCK Sisak i HCK-a održan malonogometni turnir te kreativna radionica. U kreativnoj radionici i nogometnom turniru sudjelovali su učenici Gimnazije, Medicinske i Ekonomske škole iz Siska, pet osoba pod međunarodnom zaštitom u RH te deset tražitelja azila.

15. lipnja 2015. godine – javnosti je predstavljen priručnik *"Zaštita izbjeglica i ranjivih skupina migranata."* Riječ je o priručniku koji je namijenjen svim osobama koje profesionalno ili volonterski rade sa migrantima i osobama pod međunarodnom zaštitom. Autorice priručnika su doc.dr.sc. Goranka Lalić i doc.dr.sc. Radojka Kraljević.

17. lipnja 2015. godine - HCK i UNHCR, u suradnji sa Policijskom postajom Kutina, te udrugama OSI i Naša djeca obilježen je *Svjetski dan izbjeglica* u Kutini, uz prigodan program i druženje sa građanima. U samom centru grada organizirana je zajednička kreativna radionica za građane, tražitelje azila i azilante, predstavljena je izložba radova tražitelja azila, te su građani imali priliku saznati nešto više o problemima izbjeglica.

18. lipnja 2015. godine - Hrvatski Crveni križ, UNHCR i Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske organizirali su na trgu Petra Preradovića prigodni program povodom obilježavanja Svjetskog dana izbjeglica. Svrha programa bila je senzibilizirati javnost o problematici izbjeglica i njihovoj integraciji u hrvatsko društvo. Prigodan program započeo je izložbom slika mlade azilantice podrijetlom iz Rusije, studentice Likovne akademije. U okviru programa azilanti i tražitelji azila družili su se sa građanima, te im prezentirali svoje radove nastale na kreativnim radionicama u Prihvatilištu za tražitelje azila u Zagrebu. Također, azilanti i tražitelji azila imali su priliku predstaviti svoje zemlje podrijetla, svoje običaje i kulturu, dok su građani imali priliku kušati slastice iz raznih zemalja koje su izradile azilantice. Ovaj događaj svojom nazočnošću podržali su i g. Robert Markt, izvršni predsjednik HCK, g. Terence Pike, predstavnik UNHCR-a u Republici Hrvatskoj, g. Branko Sočanac, ravnatelj Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske te ministar unutarnjih poslova g. Ranko Ostojić.

14. kolovoza 2015. godine - u sklopu programa psihosocijalne podrške tražiteljima azila djelatnici HCK-a su sa devet tražitelja azila te tri osobe pod međunarodnom zaštitom u RH posjetili izložbu *"Leonardo Da Vinci - genij i njegovi izumi"* postavljenu u Kineskom paviljonu Zagrebačkog velesajma.

29 i 30. kolovoza 2015. godine - u organizaciji HCK-a petnaest tražitelja azila te četiri osobe pod međunarodnom zaštitom u RH sudjelovale su na Memorijalnom nogometnom turniru: *"Dugave Cup 2015. In memoriam Damir Marijan -Mirče"*. Uz dvodnevna sportska uzbuđenja i fair play igru igrači su se međusobno družili te upoznali i razgovarali sa lokalnim stanovništvom.

14. studenog 2015. godine - organiziran je prvi festival interkulturalnosti - „*Intercoolfest*“ u Pučkom otvorenom učilištu povodom obilježavanja Međunarodnog dana tolerancije. Zbog izbjegličke krize, kao tema je odabrana Sirija. U organizaciji i provedbi aktivnosti sudjelovale su osobe podrijetlom iz Sirije koje su dobile međunarodnu zaštitu u Republici Hrvatskoj, ali i Sirijci koji žive u Hrvatskoj već duže vrijeme. Njihove žene organizirale su radionicu kuhanja arapskih tradicionalnih jela i slastica te su posjetioci mogli kušati pripremljenu hranu. Također je bila organizirana izložba fotografija iz Sirije, te kratka prezentacija o Siriji.

Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske je izvijestio da kao sunositelj mjere redovno sudjeluje u organiziranim sastancima, seminarima, radionicama i okruglim stolovima od strane Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina kao nositelja zadatka

Također je naveo da kao sunositelj mjere redovno sudjeluje u organiziranim sastancima, seminarima, radionicama i okruglim stolovima od strane Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina kao nositelja zadatka.

Mjera 2. Kontinuirano informirati poslodavce, sindikate te djelatnike službe zapošljavanja o tome tko su osobe s međunarodnom zaštitom i koja su njihova prava

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske u suradnji sa Ministarstvom rada i mirovinskog sustava

Sunositelj: Udruge poslodavaca

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva: sredstva državnog proračuna na stavkama nadležnog ministarstva u okviru redovne djelatnosti, a sredstva za provedbu mjera aktivne politike zapošljavanja na poziciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u okviru redovne djelatnosti

Mjera je provedena - obrazloženje Ministarstvo rada i mirovinskog sustava:

Mjere aktivne politike zapošljavanja, koje provodi Hrvatski zavod za zapošljavanje, usmjerene su na obrazovanje i podizanje zapošljivosti i samozapošljavanje nezaposlenih osoba s posebnim naglaskom na nezaposlene osobe kojima prijeti socijalna isključenost. U ciljanu skupinu uključeni su i azilanti. Provedbom tih mjera omogućava se kroz različite oblike poticajnog sufinanciranog zapošljavanja, prekvalifikacije, dokvalifikacije, poboljšanja vještina za traženje posla njihovo uključivanje u tržište rada te se ujedno informiranjem poslodavaca o mogućnostima korištenja istih potiče na zapošljavanje ove ciljne skupine.

Mjera 3. Jačanje potpore neprofitnim i elektroničkim medijima za programe podizanja svijesti o različitim aspektima i uzročno-posljedičnim pojavama migracijskih kretanja

Nositelji: Ministarstvo kulture i Agencija za elektroničke medije

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva Agencije za elektroničke medije: Isključivo sredstva Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti medija, a ne proračunska sredstva

Utrošena sredstva Ministarstva kulture: Neprofitni mediji - 2.800.000,00 kn, Novinarski radovi 1 - 297.395,00 kn, Novinarski radovi 2 - 296.905,00 kn – ukupno: 3.394.300,00 kn

Mjera je provedena - Obrazloženje Ministarstva kulture:

Odjel za medije Ministarstva kulture se u dosadašnjem razdoblju fokusirao upravo na potporu medijima trećeg sektora/neprofitnim medijima na različitim tehnološkim platformama, pri čemu najveći broj korisnika čine upravo elektroničke publikacije.

U 2015. godini provedena su tri Javna poziva koja se odnose na neprofitne medije;

1. Javni poziv za dodjelu bespovratnih sredstava neprofitnim medijima kojim je financirano 17 postojećih i 3 nova medijska projekta u ukupnom iznosu od 2.800.000,00 kn;
2. Dva Javna poziva za ugovaranje novinarskih radova u neprofitnim medijima (na različitim platformama), kojim je financirano 35 novinarskih radova (po svakom pozivu) u ukupnom iznosu od 297.395,00 kn na prvom i 296.905,00 kn na drugom Javnom pozivu.

Kriterij za javne pozive za neprofitne medije koji se odnosi na migrante (ali i druge marginalizirane i ranjive skupine) je: doprinos pluralizmu medijskog predstavljanja društvenih grupa.

Većina medija financiranih na sva tri javna poziva razvijali su analize, komentare i istraživačke priče koje se bave pojavama migracijskih kretanja i recentnom izbjegličkom krizom, poput na primjer tekstova: „Rat protiv krijumčara ljudi ili protiv izbjeglica?“, „Izbjeglički „kaos“ stvaraju vlade, a ne izbjeglice“ (oba teksta objavljena na Bilten.org); „Izbjeglička strana priče“, „Mitovi o tražiteljima azila: Neće vam uzeti posao i neće vas zaraziti“ (oba teksta objavljena na portalu Lupiga.com) itd.

Mjera 7. Usavršavanje djelatnika policije, djelatnika domova za socijalnu skrb te predstavnika organizacija civilnog društva koji su direktno uključeni u pružanje pomoći i zaštite osobama pod međunarodnom zaštitom i djeci bez pratnje

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske

Sunositelj: Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, organizacije civilnog društva, Hrvatski Crveni križ

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva: sredstva državnog proračuna na stavkama nadležnog ministarstva u okviru redovne djelatnosti

Mjera je provedena – obrazloženje Ministarstva unutarnjih poslova:

Ministarstvo unutarnjih poslova, Uprava za granicu, organizira u sklopu obrazovanja policijskih službenika predavanja vezana uz područje azila (prava i obveze azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom, postupanje na granici, postupanje s djecom bez pratnje, Protokol o postupanju prema djeci odvojenoj od roditelja – stranim državljanima, Dublinski postupak).

Tijekom 2015. godine održana su dva predavanja, i to:

- 21. travnja 2015. godine u organizaciji UNHCR-a i Hrvatskog pravnog centra u Policijskoj akademiji na temu azila, za djelatnike zračnih luka, na kojem je sudjelovalo oko 40 osoba
- 10. studenog 2015. godine, na Policijskoj akademiji, na tečaju za maloljetničku delikvenciju, na temu Protokol o postupanju prema djeci odvojenoj od roditelja - stranim državljanima, na kojem je sudjelovalo oko 40 osoba.

Nadalje, policijski službenici u okviru (redovitog) tečaja granične policije prolaze obuku vezano uz područje azila i maloljetnika bez pratnje.

Obrazloženje Hrvatskog Crvenog križa:

HCK je naveo da je socijalni radnik Hrvatskog Crvenog križa sudjelovao kao gost predavač na Pravnom fakultetu u Zagrebu, i održao predavanja za studente Studijskog centra socijalnog rada. Teme su obuhvatile "Sustav azila u Republici Hrvatskoj" i "Zaštita djece bez pratnje-strani državljani". U Centru za socijalnu skrb Slavonski Brod organizirana je edukacija za socijalne radnike i posebne skrbnike na temu: "Zaštita djece bez pratnje- strani državljani". Socijalni radnik HCK sudjelovao je kao jedan od predavača.

Sudjelovanje u svojstvu predavača na Međunarodnom znanstvenom simpoziju Novi (i)migranti u EU: prema izazovima integracije, na temu: "Integracijske politike i prakse u Republici Hrvatskoj"

ZAKLJUČAK

Usvajanjem *Akcijskog plana za uklanjanje prepreka u ostvarivanju pojedinih prava u području integracije stranaca za razdoblje od 2013. do 2015. godine* Republika Hrvatska ostvarila je značajan napredak u kontekstu provođenja mjera integracije stranaca, posebno ranjivih kategorija stranaca, kao sastavnog dijela Migracijske politike Republike Hrvatske.

Akcijski plan čine mjere koje su nužne radi jačanja već uspostavljenog, koordiniranog sustava za provedbu integracije stranaca u hrvatsko društvo, s posebnim naglaskom na integraciju osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita (azilanti i stranci pod supsidijarnom zaštitom) kao najranjivijih skupina stranaca. One su odgovor na nedostatke i izazove koji su prethodno utvrđeni u sustavu integracije stranaca u hrvatsko društvo.

Predmetno Izvješće odnosi se na razdoblje od 1. siječnja 2015. godine do 31. prosinca 2015. godine. Od ukupno 28 mjera čiji je rok provedbe bio u 2015. godini, provedeno je 25 mjera dok su 3 mjere djelomično provedene.

Za provedbu mjera iz Akcijskog plana u 2015. godini utrošena su sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske u ukupnom iznosu **od 5.109.676,57 kuna**.

Za učinkovitost provedbe mjera zaduženo je Stalno povjerenstvo za provedbu integracije stranaca u hrvatsko društvo i njegova Radna skupina. Na razini Stalnog povjerenstva i Radne skupine tijekom 2015. godine organizirano je nekoliko sjednica i sastanaka nadležnih tijela temeljem kojih su rješavana važna pitanja u sustavu integracije, a u cilju što učinkovitije provedbe mjera iz Akcijskog plana.

Na mjere iz Akcijskog plana, koje nisu provedene u 2015. godini, uz odgovarajuće obrazloženje, stavit će se poseban naglasak u predstojećem Akcijskom planu.